

Menntaskóli í tónlist

SJÁLFSMATSSKÝRSLA 2018-2019

MENNTASKÓLI Í TÓNLIST

Um skólann

Menntaskóli í tónlist er nýr framhaldsskóli sem tók til starfa árið 2017. Í apríl 2016 samþykkti þáverandi ríkisstjórn tillögu mennta- og menningarmálaráðherra um að stofnaður yrði sérstakur framhaldsskóli í tónlist, sem ætti að bjóða upp á framhaldsskólanám með sérstaka áherslu á hljóðfæraleik og söng og ættu nemendur að geta lokið stúdentsprófi frá skólanum með aðaláherslu á tónlist. Gert var ráð fyrir að gera samning um kennslu allt að 200 nemenda og þjóna nemendum af landinu öllu. Í framhaldinu var auglýst eftir aðilum til að stofna og reka framhaldsskóla í tónlist og niðurstaðan var sú að tilboði Tónlistarskólans í Reykjavík og Tónlistarskóla FÍH var tekið og stóðu þessir tveir rótgrónu tónlistarskólar að stofnun skólans. Hann varð fyrsti skólinn til þess að hljóta viðurkenningu sem einkaskóli á framhaldsskólastigi til kennslu í tónlist og á sér sterkan faglegan bakgrunn í þeim tveim skólum sem stóðu að stofnun hans. Þetta var mikilvægt skref í að efla tónlistarmenntun á framhaldsskólastigi á Íslandi og með þessari aðgerð varð tónlistarmenntun hluti af almenna skólakerfinu.

Nú er skólinn á þriðja starfsári sínu en skólaárið 2018-2019 fór í fyrsta sinn fram sjálfsmat skólans. Í þessari skýrslu verður gerð grein fyrir þeim þáttum sem lögð var áhersla á í Innra mati Menntaskóla í tónlist skólaárið 2018-2019. Sjálfsmat skólans er hluti af lögbundinni starfsemi hans en tilgangur þess er fyrst og fremst að stuðla að framgangi markmiða skólans, meta hvort þeim hafi verið náð, endurskoða þau og stuðla að umbótum. Skólaárið 2018-2019 var ákveðið að leggja áherslu á að kanna viðhorf nemenda til námsins og senda út nemendakannanir bæði um bóklegar greinar við skólann sem og þá áfanga sem kenndir eru í einnkakennslu en bróðurpartur hljóðfæra/söng kennslunnar fer fram í einnkatímum. Jafnframt var ákveðið að halda vinnufund með kennurum og ræða hvað hefur gengið vel í skólastarfinu frá stofnun skólans og hvað mætti betur fara. Fundurinn fór fram í nóvember 2018.

Á haustdögum 2018 fór líka fram ytra mat á starfsemi hans, en matið er liður í eftirliti mennta- og menningarmálaráðuneytisins með starfsemi framhaldsskóla. Í framhaldi af ytra matinu var unnin umbótaáætlun fyrir skólann þar sem brugðist var við þeim ábendingum sem komu fram við þá vinnu. Þar var sett fram áætlun til þess að styrkja reglubundið sjálfsmat skólans og strax á sama skólaári var farið í vinnu við að efla sjálfsmat skólans. Umbótaáætlunin sem sett er fram í lok skýrslunnar tekur mið af niðurstöðum innra og ytra

mats skólaárið 2018-2019. Skýrslan var unnin af Freyju Gunnlaugsdóttur, aðstoðarskólameistara Menntaskóla í tónlist.

Hlutverk

Menntaskóli í tónlist býður upp á fjölbreytt og metnaðarfullt tónlistarnám fyrir nemendur sem langar til að gerast atvinnumenn í tónlist eða vilja stunda áhugavert og krefjandi nám í tónlist. Hlutverk skólans felst í því að undirbúa tónlistarnemendur undir háskólanám og atvinnumennsku í tónlist og jafnframt að veita nemendum staðgóða menntun í tónlist sem nýtist þeim vel sama hvað þeir taka sér fyrir hendur á lífsleiðinni. Í Menntaskóla í tónlist eru öflug klassísk og rytmísk deild en það gerir nemendum betur kleift að móta nám sitt eftir eigin áhugasviðum og hæfileikum. Þannig er auknum kröfum samfélagsins og tónlistarlífsins mætt á áhugaverðan hátt en síaukin eftirspurn er eftir því að tónlistarmenn geti brugðist við ólíkum aðstæðum og séu vel heima í ólíkum tónlistarstefnum (Menntaskóli í tónlist, 2018).

Markmið

Með námi við Menntaskóla í tónlist er lagður grunnur að háskólanámi á sviði tónlistar og lögð áhersla á að veita nemendum trausta grunnmenntun í tónlist, bæði þeim sem hyggjast starfa sem tónlistarmenn og einnig sem undirbúningur undir fjölbreytt nám og störf. Við skólann geta nemendur lokið stúdentsprófi með tónlist sem aðalnámsgrein og stundað áhugavert og krefjandi tónlistarnám á framhaldsskólastigi. Nemendur geta valið á milli þess að sérhæfa sig í klassískri eða rytmískri tónlist í hljóðfæraleik eða söng. Nemendur geta mótað námið að eigin áhugasviði og sótt námskeið á ólíkum sviðum tónlistar. Lögð er sérstök áhersla á samleik og samvinnu nemenda og fá nemendur þjálfun í hljómsveitarleik og fjölbreyttu samspili. Jafnframt er lykilatriði að allir nemendur fái haldgóða kennslu í fræðigreinum tónlistar. Markmið skólans er að skapa umhverfi þar sem nemendur geta notið þess atlætis og þjálfunar sem nauðsynleg er til þess að þeir geti þroskast sem listamenn og skapandi einstaklingar. Þar er því boðið upp á breitt námsframboð á ólíkum sviðum tónlistar svo nemendur hafi aðgang að fjölbreyttum námskeiðum og geti dýpkað þekkingu sína á ólíkum sviðum tónlistar (Menntaskóli í tónlist, 2018).

Stefna skólans

- Að undirbúa nemendur markvisst undir háskólanám og tónlistarstörf.
- Að veita nemendum staðgóða tónlistarmenntun sem nýtist þeim vel sama hvað þeir taka sér fyrir hendur.
- Að leggja sérstaka rækt við samleik og samvinnu nemenda með því að standa að öfluglu hljómsveitarstarfi og fjölbreyttum samspilsverkefnum í minni og stærri hópum.
- Að skapa frjótt skólaumhverfi þar sem nemendur fá nauðsynlegan undirbúning til að stunda háskólanám í tónlist og starfa sem tónlistarmenn.
- Að ráða færustu sérfræðinga sem völ er á til kennslu.
- Að hvetja nemendur til þess að iðka og hlusta á fjölbreytta tónlist, fara á tónleika, lesa sér til, hrífast og öðlast bætta skilning á listinni sem þeir iðka.
- Að stuðla að jafnrétti til tónlistarnáms og auknum tækifærum fyrir efnilega tónlistarnemendur til að sækja besta tónlistarnám sem völ er á óháð efnahag og búsetu.
- Að auka námsframboð til þess að mæta þeim kröfum sem gerðar eru til tónlistarmanna í samtímanum.
- Að gefa nemendum tækifæri á aukinni sérhæfingu í ólíkum stíltegundum tónlistar.
- Að bjóða upp á hagnýt námskeið um störf tónlistarmanna

Nemendur og nám

Eftirfarandi námsbrautir eru í boði við Menntaskóla í tónlist:

Nám til stúdentsprófs

Þar er lagður grunnur að háskólanámi á sviði tónlistar og er námið valkostur fyrir þá sem stefna að því að hafa tónlist að atvinnu. Alls er námið 200 einingar og þar af 98 kjarnagreinar í tónlistargreinum. Nám í almennum bóknámsgreinum á brautinni miðast við skólanámskrá Menntaskólans við Hamrahlíð. Í boði eru tvær námsbrautir til stúdentsprófs:

1. Tónlistarbraut A í klassískri tónlist.

Á brautinni er megináhersla á klassíska tónlist en nemendur geta einnig sótt nám á ólíkum tónlistarsviðum og gefst þannig færi á að aðlaga námið eigin þörfum og áhugasviðum.

Nemendur velja sér aðalnámsgrein svo sem hljóðfæraleik, söng eða bóklegar greinar á sviði klassískrar tónlistar (Menntaskóli í tónlist, 2018).

2. Tónlistarbraut A í rytmískri tónlist.

Á brautinni er megináhersla á rytmíska tónlist en nemendur geta einnig sótt nám á ólíkum tónlistarsviðum og gefst þannig færi á að aðlaga námið eigin þörfum og áhugasviðum.

Nemendur velja sér aðalnámsgrein svo sem hljóðfæraleik, söng eða bóklegar greinar á sviði rytmískrar tónlistar (Menntaskóli í tónlist, 2018).

Nám til lokaprófs á 3. hæfniprepi.

Lokaprófið krefst 150 eininga í tónlistarnámi. Námið er skipulagt sem grunnmenntun á sviði tónlistar fyrir þá sem hyggjast gerast atvinnumenn í tónlist eða búa sig undir áframhaldandi nám. Brautin hentar þeim nemendum vel sem stunda nám við aðra framhaldsskóla eða hafa áhuga á að stunda áhugavert og krefjandi tónlistarnám á framhaldsstigi. Einnig er unnt að ljúka 95 eininga framhaldsprófi í klassískri tónlist samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla. Í boði eru:

1. Tónlistarbraut B í klassískri tónlist.

Nemendur velja sér aðalnámsgrein sem getur verið hljóðfæraleikur, söngur, tónsmíðar eða fræðigreinar á sviði klassískrar tónlistar. Valeiningar á brautinni gefa nemendum möguleika á að móta námið að eigin þörfum og áhugasviðum og sækja námskeið á ólíkum sviðum tónlistar (Menntaskóli í tónlist, 2018).

2. Tónlistarbraut B í rytmískri tónlist.

Nemendur velja sér aðalnámsgrein sem getur verið hljóðfæraleikur, söngur, tónsmíðar eða fræðigreinar á sviði rytmískrar tónlistar. Valeiningar á brautinni gefa nemendum möguleika á að móta námið að eigin þörfum og áhugasviðum og sækja námskeið á ólíkum sviðum tónlistar (Menntaskóli í tónlist, 2018).

Tónlistarbraut Menntaskólans við Hamrahlíð er starfrækt í samstarfi við Menntaskóla í tónlist. Frá haustönn 2019 er jafnframt boðið upp á tvær brautir til viðbótar almenna poppbraut og poppbraut til stúdentsprófs en ekki verður fjallað nánar um þær hér þar sem umfjöllunarefni skýrslunnar er skólaárið 2018-2019 (Menntaskóli í tónlist, 2018; Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2019).

Á haustönn 2018 voru 192 nemendur við nám í MÍT. Aldursbil þeirra er býsna breitt, þeir yngstu voru fæddir árið 2007 en um 20 nemendur voru fæddir fyrir árið 1990. Flestir eru nemendurnir á hinum dæmigerða aldri framhaldsskólanema en eldri nemendur eru samt sem áður veigamikill hluti nemendahópsins eða um 45%. Nokkuð er um að nemendur á grunnskólaaldri stundi nám við skólann þar sem þeir eru komnir á framhaldsstig í tónlistarnámi (Menntaskóli í tónlist, 2018; Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2019).

Starfsfólk

Starfsmenn við skólann skólaárið 2018-2019 voru alls 90 í um 37 stöðugildum. Kennarar voru alls 82 í liðlega 31 stöðugildi. Karlar voru talsvert fleiri í hópi kennara eða 49 á móti 33 konum. Aðeins fjórir kennarar af 82 eru í fullu starfi við kennslu og einungis 24 til viðbótar í hálfri stöðu eða meira. Meira en helmingur kennaranna eða alls 54 er því í minna en hálfu starfi og af þeim eru 44 ráðnir í þriðjung úr stöðu eða minna (Menntaskóli í tónlist, 2018; Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2019).

Sjálsmat skóla

Í skólanámskrá Menntaskóla í tónlist er fjallað um sjálfsmat og gæðamál og lagður grunnur að framkvæmd innra mats. Þar segir:

Sjálfsmat skólans er hluti af lögbundinni starfsemi hans. Tilgangur þess er að stuðla að framgangi markmiða skólans, meta hvort þeim hafi verið náð, endurskoða þau og stuðla að umbótum. Sjálfsmat skólans nær til skólastarfsins í heild sinni og í sjálfsmatsskýrslu sem skólinn vinnur árlega er tekið mið af ólíkum þáttum líkt og kennslu, stjórnun, rekstrarþáttum, samskiptum, samvinnu og annarra þátta sem tengjast skólanum. Sjálfsmatið er unnið í nánnum tengslum við skólanámskrá og stefnu skólans. Niðurstöður sjálfsmatsskýrslunnar er leiðbeinandi fyrir skólaþróun og umbætur í skólastarfinu. Við gerð sjálfsmatsskýrslunnar er

tekið mið af starfsmannakönnunum og starfsmannaviðtölum sem fara fram með reglubundnum hætti. Jafnframt er tekið mið af viðhorfs-og áfangakönnun nemenda. Sjálfsmatið er því samantekt fjölmargra athugana og kannana sem teknar hafa verið saman með hliðsjón af viðmiðum mennta-og menningarmálaráðuneytisins um sjálfsmat. Skólameistari hefur yfirumsjón með sjálfsmati en honum er heimilt að skipa nefnd skipaða kennurum til að vinna að sjálfsmatskýrslu (Menntaskóli í tónlist, 2018).

Kannanir skólaárið 2018-2019

Skólaárið 2018-2019 var ákveðið að leggja áherslu á að kanna viðhorf nemenda til námsins á skólaárinu og að ná bæði utan um bóklegar greinar og einnkakennslu en bróðurpartur hljóðfæra/söng kennslunnar fer fram í einnkatímum.

Jafnframt var ákveðið að halda vinnufund með kennurum og ræða hvað hefur gengið vel í skólastarfinu frá stofnun skólans og hvað mætti betur fara. Fundurinn fór fram í nóvember 2018.

Nemendakannanir:

Tvær kannanir voru lagðar fyrir nemendur skólans, ein á hvorri önn skólaárið 2018-2019, þar sem kannað var viðhorf nemenda gagnvart annars vegar bóklegum áföngum sem kenndir eru við skólann, og hins vegar hljóðfæra- og söngtímum.

Kannanirnar voru framkvæmdar á þann hátt að spurningalistar voru sendir út til allra nemenda með þar sem eftirfarandi fullyrðingar voru lagðar fyrir og nemendur beðnir að bregðast við þeim á kvarðanum „mjög sammála“ til „mjög ósammála“. Einnig var svigrúm fyrir nemendur að koma öðrum athugasemdum á framfæri. Svörin voru nafnlaus.

1. Kennsluaðferðir hæfðu námsefninu vel
2. Ég gef kennslugögnum áfangans (eins og við á) háa einkunn
3. Kennaranum tókst að gera námsefnið áhugavert
4. Ég gef kennslunni í áfanganum háa einkunn
5. Er eitthvað fleira sem þú vilt koma á framfæri varðandi þennan áfanga?

Svörun við fyrstu könnuninni var fremur dræm en þó komu þar fram ákveðnar upplýsingar sem skólastjórnendur sáu ástæðu til að bregðast við. Svörun við annarri könnun sem framkvæmd var á vorönn var talsvert mikið betri. Vonast er til þess að með tímanum verði kannanir sjálfsagður hluti af skólastarfinu og svörun betri, þannig að skólastjórnendur fái enn betri innsýn í skólastarfið.

Almennt voru niðurstöður kannanana mjög jákvæðar og nemendur ánægðir með sína kennara og skólastarfið í heild. Þó voru nokkrar athugasemdir nemenda sem urðu til þess að stjórnendur sáu ástæðu til að bregðast við og ræða við kennara.

Vinnufundur með kennurum

Efnt var til vinnufundar með kennurum skólans í nóvember 2018 þar sem kennurum úr báðum deildum skólans var skipt í litla umræðuhópa. Spurt var tveggja opinna spurninga;

- Hvað hefur gengið vel í skólastarfinu frá því hann tók til starfa?
- Hvað mætti betur fara í skólastarfinu?

Ýmsir gagnlegir punktar komu fram sem teknir hafa verið til athugunar og verið brugðist við af stjórnendateymi skólans. Til að mynda var kallað eftir auknu utanumhaldi og stuðningi við nemendur, en í kjölfar umræðna var tekin ákvörðun um að bjóða upp á áfanga í lífsleikni sem er kenndur af sálfræðingi og þar sem m.a. er lögð áhersla á geðrækt og tímastjórnun. Sá áfangi hófst um haustið 2019 og allir nýnemar á stúdentsbrautum skólans sækja áfangann. Stefnt er að því að boða til vinnufundar árlega með kennurum þar sem mismunandi þættir skólastarfsins verða kannaðir og verður næsti vinnufundur kennara þann 8. nóvember 2019.

Umbótaáætlun

Hér verður farið yfir þær úrbætur á skólastarfi sem stefnt er að á skólaárinu 2019-2020, en margar þeirra eru nú þegar komnar í framkvæmd. Við gerð umbótaáætluninnar er tekið mið af niðurstöðum Innra mats skólaárið 2018-2019 og þeim ábendingum sem settar voru fram í kjölfar af ytra mati sem unnið var af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu haustið 2018. Skólinn hefur nú þegar brugðist við ýmsum tillögum til umbóta sem voru settar fram í skýrslu ráðuneytisins, en sú vinna var að mörgu leiti mjög gagnleg fyrir stjórnendur skólans og skólastarfið í heild. Í skýrslu ráðuneytisins voru settir fram styrkleikar skólans og ábendingar um hvar tækifæri til umbóta lægju en hér verður stuðst við þá við þá greiningu í framsetningu á umbótaáætlun.

Stjórnun og skipulag

Í skýrslu mennta- og menningarmálaráðuneytisins frá haustinu 2018 þar sem fjallað er um ytra mat á starfsemi Menntaskóla í tónlist var varpað ljósi á þessa styrkleika skólans en í framhaldi voru jafnframt settar fram ábendingar um hvar eru tækifæri til umbóta sem snúa að stjórnun og skipulagi (Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2019). Hér er fjallað um hvernig skólinn hyggst bregðast við þeim ábendingum.

Styrkleikar

1. Menntun byggð á gróinni hefð
2. Framsækin menntastefna
3. Sterk tengsl við tónlistarlíf í landinu
4. Jafnræði nemenda til skólavistar óháð búsetu
5. Skipulag náms mótað í samráði við kennara.
6. Heildstæð skólanámskrá.
7. Vel hannaður og upplýsandi skólavefur.
8. Skólameistari nýtur trausts og aðgengi að stjórnendum er gott.
9. Metnaður og samstaða um skólaþróun.

Tækifæri til umbóta

1. Gera starfslýsingar sýnilegri.
2. Skerpa á verkaskiptingu stjórnenda í starfslýsingum.
3. Laga skipurit betur að starfsemi og réttum starfsheitum.
4. Koma reglu á útgáfu ársskýrslu.
5. Virkja nemendur og foreldra við stefnumótun.
6. Stofna skólaráð.
7. Þróa og koma á reglubundnu sjálfsmati.
8. Setja fyrirvara í skólanámskrá um það sem ekki er komið til framkvæmda.

Fyrsti og annar liður snýr að starfslýsingum starfsmanna. Stjórnendur skólans skrifuðu undir samning á grundvelli starfslýsinga þar sem verkaskipting stjórnenda kemur fram. Þessar starfslýsingar hafa þó hvorki verið birtar á vef skólans né í skólanámskrá og eru því ekki nógu sýnilegar. Enn á eftir að vinna nokkrar starfslýsingar, til dæmis starfslýsingu deildarstjóra, ritara og kennara. Til þess að bæta úr fyrstu tveimur liðunum er því nauðsynlegt að klára að vinna allar starfslýsingar og birta þær á vef skólans og í skólanámsskrá. Það er mikilvægt að starfslýsingar endurspegli það raunverulega starf sem unnið er svo að skýrt sé hver sinnir hvaða verkum og til hverra á að leita með ákveðin málefni sem snúa að skólanum. Mikilvægt er að hafa í huga við þessa vinnu að framfylgja lögum um framhaldsskóla nr. 92/2008. Þriðji liðurinn snýr að því að laga skipurit skólans sem birtist á heimasíðu og í skólanámsskrá (menton, 2019; Menntaskóli í tónlist, 2018). Þar kemur fram misræmi á starfsheitum bæði í skipuriti og í skólanámsskrá. Jafnframt vantar deildarstjóra inn í skipuritið sem tengja kennsluna og kennara við yfirstjórn skólans. Skólinn stefnir á að hafa lokið vinnu við starfslýsingar, lagfæringar og samræmingu á skipuriti og skólanámskrá fyrir árslok 2019 og birta á vef skólans.

Fjórði liður fjallar um útgáfu ársskýrslu skólans en eitt af skilyrðum fyrir viðurkenningu einkaskóla á framhaldsskólastigi er að skólarnir sendi Menntamálastofnun árlega skýrslu um starfsemi skólans. Útgáfa ársskýrslu MÍT er ekki komin í fastan farveg og skólinn þarf að koma sér upp sniðmáti fyrir ársskýrslu og koma reglu á útgáfu hennar. Stefnt er að því að hafa lokið hvoru tveggja fyrir lok skólaársins 2019. Í ársskýrslu kemur fram nákvæmt yfirlit um skólaárið og starfsemi skólans á því tímabili. Skólameistari, aðstoðarskólameistarar og

áfangastjóri munu vinna að útgáfu ársskýrslu og að því að koma reglu á sniðmát og útgáfu skýrslunnar.

Fimmti liður snýr að því að virkja nemendur og foreldra við stefnumótun í skólastarfi. Í september 2019 var stofnað foreldrafélag við skólann og stjórnendur skólans binda miklar vonir við að foreldrafélagið muni geta stutt við starfsemi skólans og komið að stefnumótun hans. Jafnframt reynir skólinn eftir fremsta megni að koma til móts við góðar hugmyndir frá nemendum. Til dæmis var glæsileg söngleikjasýning í Háskólabíó þann 6. apríl síðastliðinn, þar sem fram komu 80 nemendur skólans, sprottin upp af hugmyndum nemenda. Skólinn hefur í hyggju að virkja nemendur og foreldra enn meira í stefnumótunarvinnu bæði með því að halda opna fundi með hugmyndavinnu um hvað megi betur fara í skólastarfinu. Þar verður óskað eftir og unnið áfram með góðar hugmyndir og að skólaþróun.

Í sjötta lið er lagt til að stofnað verði skólaráð við MÍT en í 7. grein laga um framhaldsskóla (nr. 92/2008) segir: „Skólaráð skal vera skólameistara til samráðs og aðstoðar.“ Enn hefur ekki verið stofnað skólaráð við MÍT en stefnt er að því að kjósa í slíkt ráð við upphaf næstu annar. Þar munu sitja fulltrúar nemenda og kennara auk skólastjórnenda. Skólaráð mun fjalla um starfsáætlun skólans, skólareglur, umgengnishætti og fleira sem snýr að starfsemi skólans og veita skólameistara ráðgjöf og stuðning.

Í áttunda lið er mælt til þess að komið verði á reglubundnu sjálfsmati. Í skólanámsskrá er fjallað um sjálfsmat og sett fram áætlun um það. Þar segir að „tilgangur sjálfsmats sé að stuðla að framgangi markmiða skóla, meta árangur og stuðla að umbótum. Sjálfsmatið skal ná til skólastarfsins í heild, kennslu, stjórnunar, rekstrar, samskipta og annara þátta.“ Þar kemur jafnframt fram að skólameistari hafi umsjón með sjálfsmati og að honum sé heimilt að skipa nefnd kennara sem hafi það hlutverk að vinna sjálfsmatskýrslu (Menntaskóli í tónlist, 2018). Í skólanámsskrá varlagður grunnur að hugmyndafræði sjálfsmatsins og á skólaárinu 2018-2019 var hafist handa við innra mat skóla. Nú er unnið að því að fullgera 3 ára áætlun um sjálfsmat skóla þar sem ólíkir þættir í skólastarfinu verða kannaðir á hverju ári. Eins og fram hefur komið voru lagðar tvær nemendakannanir fyrir nemendur á skólaárinu 2018-2019 og haldinn vinnufundur með kennurum. Það skal taka fram að skólinn er aðeins á þriðja starfsári og því er sjálfsmatið ennþá í mótun. Stefnt er að því að fullvinna 3 ára áætlun um sjálfsmat á þessari önn og skipa nefnd til að útfæra og framkvæma sjálfsmatið.

Í síðasta lið ábendinganna er bent á að skynsamlegt sé að setja fyrirvara í skólanámsskrá um

þau atriði sem enn eru ekki komin til framkvæmda og verður það að sjálfsgöðu gert, því að skólastarfið er enn í mótun.

Kennsla og námsframboð

Í skýrslu mennta- og menningarmálaráðuneytisins um ytra mat á starfsemi Menntaskóla í tónlist var jafnframt fjallað um kennslu og námsframboð og settar fram nokkrar ábendingar um umbætur (Mennta- og menningarmálaráðuneyti, 2019). Í þessari umfjöllun er jafnfram tekið mið af niðurstöðum úr nemendakönnunum og vinnufundi með kennurum á skólaárinu 2018-2019.

Styrkleikar

1. Kennarar áhugasamir um að byggja upp góða kennslu í nýjum skóla
2. Einstaklingsmiðuð kennsla sem mætir þörfum nemenda
3. Kennarar með sérþekkingu á því hljóðfæri sem þeir kenna á
4. Áhugasamir nemendur

Tækifæri til umbóta

1. Koma á áætlun um endurmenntun/símenntun kennara
2. Samræma notkun kennara á INNU
3. Kennslufræðimenntun kennara er ekki í samræmi við lög þar að lútandi
4. Í upphafi annar geri nemendur og kennarar skriflega kennsluáætlun fyrir einkatíma
5. Kennsluáætlanir þurfa að liggja fyrir í öllum áföngum
6. Frekari samþætting klassíska og rytmíska námsins
7. Koma á markvissri vinnu meðal kennara og nemenda tengda kennsluháttum.

Fyrsta atriðið á þessum lista varðar endurmenntun/símenntun kennara og er skólinn hvattur til þess að koma sér upp símenntunaráætlun. Skólinn hefur ekki birt stefnu um endurmenntun kennara en hefur þó eftir fremsta megni reynt að koma til móts við kennara sem vilja sækja sér endurmenntun. Hér er lykilatriði að stuðla að lærdómsmenningu innan skólans, en það á bæði við um kennara, nemendur og stjórnendur. Hvað kennarana varðar er mikilvægt að þeir vinni saman að því að efla námið með hagsmuni nemenda að leiðarljósi og reyni sífellt að bæta kennsluhætti sína og þekkingu. Hvað stjórnendur áhrærir er mikilvægt að þeir veiti skólasamfélaginu faglega forystu og styðji við endurmenntun og símenntun

kennara. Í því efni er bæði mikilvægt að kennarar haldi sér við og sækji sér aukna menntun á sínu sérsviði, en líka að þeir sækji sér aukna menntun á sviði menntunar- og kennslufræða. Skólinn stefnir að því að móta endurmenntunar/símenntunaráætlun þar sem bæði verður horft til þess að hann bjóði upp á áhugaverð námskeið og fyrirlestra þar sem kennarar geta lært saman og unnið að uppbyggingu skólann. Jafnframt er mikilvægt að kennarar séu hvattir og studdir til þess að sækja sér aukna menntun á sínu sérfræðisviði utan stofnunarinnar og að þeir geti sótt til þess styrki úr starfsmenntunarsjóði FÍH.

Annar liðurinn snýr að notkun kennara á INNU en skólinn tók kennslukerfið til notkunar í fyrra. Nokkuð hefur borið á því að kennarar hafi enn ekki tileinkað sér kerfið og hvernig megi nota það. Það kemur að einhverju leyti niður á skipulagi skólans og veldur nemendum óþægindum. Enn eru ónýttir margir möguleikar kerfisins hvað varðar skipulag náms, verkefni og samskipti nemenda og kennara. Stefnt er að því að styðja kennara enn frekar til þess að ná tökum á kerfinu og halda stutt námskeið um notkun þess í haust. Nú er fyrst og fremst nýttur stjórnendahluti Innu en stefnt er að því að taka kennslukerfið í notkun á næsta ári. Þriðji liðurinn fjallar um að kennslufræðimenntun kennara sé nokkuð ábótavant og raunar ekki í samræmi við lög (nr. 87/2008) um menntun og ráðningu kennara. Margir kennarar falla þó undir ákvæði sem heimila að ráðnir séu sérfræðingar til kennslu í allt að 240 mínútur á viku. Hafa verður í huga að skólinn er aðeins á þriðja starfsári og ennþá starfa margir kennarar á undanþágu hvað þetta atriði varðar. Kennarar við skólann hafa nokkra sérstöðu að því leyti að þeir eru nær allir starfandi tónlistarmenn og menntunarhlutfall kennara er hátt, þótt sumir hafi ekki formlega kennaramenntun að baki. Skólinn stefnir að því að taka þetta atriði upp við mennta- og menningarmálaráðuneytið en jafnframt að hvetja kennara skólans til þess að sækja sér aukna menntun í kennslufræði og veita þeim stuðning og ráðgjöf hvað þetta atriði varðar. Skólinn mun enn fremur leitast við að koma til móts við kennara og veita þeim svigrúm til þess að sækja sér aukna menntun. Í framhaldi af þessu er bent á að samkvæmt 13. grein laga um framhaldsskóla (nr. 92/2008) er ráðherra heimilt að „víkja frá menntunarkröfum kennara í skólum sem hljóta viðurkenningu skv. 12 grein, enda sé þá ekki um að ræða nám sem byggist á aðalnámskrá framhaldsskóla heldur sérhæft starfsmiðað nám“. Menntaskóli í tónlist fellur undir þetta ákvæði laganna.

Fjórði liður fjallar um að kennarar og nemendur geri skriflega kennsluáætlun fyrir einkatíma. Hljóðfærakennsla er sérstök að því leyti að hún fer að miklu leyti fram í einkatímum og námið er að stórum hluta lagað að þörfum hvers og eins nemanda. Það hefur

ekki tíðkast að kennarar geri námsáætlun fyrir hvern nemanda fyrir sig, en þessi tillaga er mjög gagnleg og hefur skólinn nú sett þá reglu að kennarar geri skriflega kennsluáætlun í einnkatímum í hljóðfæraleik og söng líkt og gert er í bóklegum áföngum skólans. Þá vinna nemandi og kennari saman að því að gera raunhæfa áætlun fyrir önnina þar sem fram kemur hvaða verk verða unnin og að hvaða áfanga, tónleikum og prófum er stefnt.

Í fimmta lið er fjallað um að kennsluáætlanir þurfi að liggja fyrir í öllum áföngum og hefur skólinn nú þegar komið á þeirri reglu að kennarar skili inn kennsluáætlun í öllum bóklegum áföngum skólans.

Sjötti liðurinn snýr að samþættingu klassíska og rytmíska námsins. Í skólanum er annars vegar starfrækt rytmísk deild og hins vegar klassísk deild en námsmat er töluvert ólíkt milli þessara deilda. Nú þegar hefur hópur kennara við skólann skoðað sérstaklega námsmat og einkunnir en ennþá er nokkuð ósamræmi milli deilda í því hvernig námsmatið fer fram.

Unnið verður áfram að því að samræma námsmat milli deilda til að bæta kennsluhætti, skólastarf og auka jafnræði í skólastarfi og námsmati.

Sjöundi liður ábendinganna fjallar um að koma á markvissri vinnu milli kennara og nemenda tengda kennsluháttum. Þetta atriði er mikilvægt og stefnir skólinn að því að ráðast í vinnu með kennurum og nemendum til að vinna að bættum kennsluháttum og skólabrag.

Skólinn byggir á grunni skólanna tveggja sem stóðu að stofnun hans og margir áfanganna hafa tekið litlum breytingum í langan tíma þrátt fyrir stórar kerfisbreytingar og þá staðreynd að nú starfi skólinn sem framhaldsskóli. Stefnt er að því að skoða fræðigreinar heildstætt, bæði hvern áfanga fyrir sig og skólann í heild sinni og vinna saman að því með hópi kennara að yfirfara áfangana, skoða hvað má betur fara og uppfæra áfangana samkvæmt því. Þar er mikilvægt að hafa í huga að skólinn starfar á framhaldsskólastigi og áfangarnir verða að taka mið af því. Í einhverjum áföngum er ennþá verið að kenna efni sem alla jafna er kennt á háskólastigi í tónlist.

Það er líka mikilvægt að hlusta á nemendurna, hvað þau vildu bæta og hvaða hugmyndir þau hafa um námið. Stefnt er að því að nemendur komi í auknum mæli að stefnumótun skólans (Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2011).

Hvað fræðigreinar varðar er mikilvægt að hugsa um hagnýtt gildi þeirra, að þær nýtist þeim í hljóðfæra- og söngnámi og veiti þeim dýpri þekkingu á þeirri tónlist sem þau iðka.

Samskipti og líðan

Í skýrslu mennta- og menningarmálaráðuneytisins um ytra mat á starfsemi Menntaskóla í tónlist var kafli um samskipti og líðan nemenda. Þar voru settir fram styrkleikar skólans en einnig voru settar fram hugmyndir um tækifæri til umbóta (Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2019). Í þessari umfjöllun er jafnframt tekið mið af þeim athugasemdum sem komu fram í þeim nemendakönnunum sem lagðar voru fyrir nemendur skólaárið 2018-2019.

Styrkleikar

1. Nemendur sem rætt var við voru ánægðir í skólanum
2. Nemendum gengur vel að tengja námið í MÍT bóknáminu í MH
3. Aukið samráð við nemendur styrkir mótun skólastarfsins

Tækifæri til umbóta

1. Marka stefnu um uppeldisstarf og velferð nemenda með hliðsjón af sérstöðu skólans
2. Fylgjast reglulega og markvisst með líðan nemenda
3. Skoða hvort ástæða er til að styðja betur nemendur sem glíma við kvíða
4. Koma á föstu samstarf við foreldra

Í fyrsta lið er hvatt til þess að skólinn marki sér stefnu um uppeldisstarf og velferð nemenda með hliðsjón af sérstöðu skólans. Skólinn sérhæfir sig í tónlistarkennslu og það er rétt sem kemur fram í skýrslu ráðuneytisins að hann sameinar vissulega oft nám og áhugamál nemenda. Það er einnig staðreynd að tónlistarnemendur eru oft undir miklu álagi, til þeirra eru gerðar þó nokkrar kröfur um árangur og þeir þurfa að takast á við sviðskrekk sem fylgir þeim fjölmörgu tónleikum sem skólinn stendur fyrir. Jafnframt fylgir tónlistarnámi alltaf ákveðið samkeppnisumhverfi sem er mikilvægt að vera meðvitaður um og vinna með á jakvæðan hátt. Það er sjálfsgætur partur af tónlistarnámi að takast á við þessar áskoranir og læra að koma fram, en á sama tíma er mjög mikilvægt að skólinn fylgist markvisst með líðan nemenda, eins og kemur fram í öðrum lið ábendinganna. Á haustönn 2019 hófst kennsla í lífsleikni við skólann þar sem sérstaklega er lögð áhersla á þau atriði sem snúa að líðan nemenda og því sem snýr að tónlistariðkun og -flutningi. Jafnframt er stefnt að því að styrkja námsráðgjöf við skólann og að nemendur geti leitað sér sálfræðiþjónustu ef þörf er á frá og

með næsta starfsári. Jafnframt var stofnað foreldrafélag við skólann nú á haustönn 2019 vonumst við til að starfsemi þess stuðli að opinni og virkri umræðu við foreldra um skólastarfið og hvernig megi hlúa sem best að velferð og líðan nemenda.

Húsnæði og aðbúnaður

Nú starfar MÍT á tveimur stöðum, í Rauðagerði 27 þar sem rytmíska deildin er til húsa og í Skipholti 33 þar sem klassíska deildin og bróðurpartur skrifstofunnar er til húsa. Það að skólinn sé starfræktur á tveimur stöðum hefur í för með sér nokkurt óhagræði fyrir nemendurna sem þurfa að koma sér á milli staða, því margir sækja áfanga í báðum deildum skólans. Því til viðbótar kemur að nemendur stúdentsbrautanna sækja nám í bóklegum greinum í Menntaskólanum við Hamrahlíð. Það getur því komið fyrir að nemendur þurfa að mæta á þrjá staði á sama degi. Allt frá upphafi var stefnt að því að skólinn myndi sameinast undir einu þaki sem fyrst. Skólinn hefur gert greiningu á rýmisþörf sem og látið hana drög að útfærslu á hentugri skólabyggingu. Hann mun vinna áfram að því að þetta geti orðið að veruleika í samstarfi við ríki og borg og mun það styrkja samlegð menntunar í ólíkum tónlistargreinum enn frekar að kennsla þeirra fari fram undir sama þaki. Hljóðeinangrun í húsnæðinu í Skipholti er ábótavant og leitað verður leiða sem fyrst til að einangra stofnunar betur þangað til skólinn flytur í hentugra húsnæði.

Lykilárangur

MÍT hefur það að markmiði að undirbúa nemendur á sem bestan hátt undir háskólanám í tónlist og veita þeim staðgóða tónlistarmenntun sem nýtist þeim vel, sama hvað þeir taka sér fyrir hendur. Skólinn leggur sérstaka áherslu á samleik og samvinnu nemenda og leggur sérstaka áherslu á að stuðla að jafnrétti til tónlistarnáms óháð efnahag og búsetu (Menntaskóli í tónlist, 2018). Eins og kemur fram í skýrslu ráðuneytisins um ytra mat frá haustinu 2018 er námið í eðli sínu sérnám fyrir úrvalsnemendur í tónlist og nýtur skólinn þó nokkurrar sérstöðu í hinu almenna framhaldsskólaumhverfi. Stofnun skólans markaði nýtt upphaf í tónlistarmenntun á Íslandi þó að skólarnir sem stóðu að stofnun MÍT eigi sér langa sögu. Þar sem umfjöllunarefni skýrslunnar er annað starfsár skólans var ekki gerð frekari greining á lykilárangri stofnunarinnar.

Lokaorð

Stofnun Menntaskóla í tónlist var mikilvægt skref í að styrkja framhaldsmenntun í tónlist á Íslandi og stærsta breyting sem hefur orðið í tónlistarmenntun um áratugaskeið. Skólinn byggir á gömlum grunni þeirra rótgrónu skóla sem að skólanum stóðu en samt sem áður markaði stofnun MÍT einnig nýtt upphaf í tónlistarmenntun á Íslandi. Nú er skólinn á þriðja starfsári sínu og mikil þróun og uppbyggingarstarf hefur þegar átt sér stað á þessum stutta tíma sem liðinn er frá stofnun hans. Námsframboð hefur aukist til muna og skólinn stendur fyrir ótal opinberum tónleikum á hverju starfsári. Í fyrsta sinn er tónlistarmenntun hluti af almenna skólakerfinu og nú geta nemendur útskrifast með stúdentspróf, með tónlist sem aðalnámsgrein, þar sem tónlistin vegur þyngra en hún hefur áður gert á tónlistarbrautum framhaldsskólanna. Menntaskóli í tónlist var fyrstur skóla til að hljóta viðurkenningu sem einkaskóli á framhaldsskólastigi til kennslu í tónlist. Það var mjög gagnlegt fyrir skólann að fara í gegnum ytra mat strax á öðru starfsári sínu og niðurstöður þess vísa veginn við áframhaldandi þróun skólastarfsins. Þróun innra mats skólans er ennþá í mótun og stefnt er að því að ljúka við heildstæða þriggja ára áætlun um sjálfsmat nú á þessari önn. Niðurstöður sjálfsmatsins styrkir skólastarfið enn frekar og hjálpar stjórnendum við vinnu að áframhaldandi uppbyggingu skólans.

Heimildir

Lög um framhaldsskóla nr. 92/2008.

Lög um menntun og ráðningu kennara og skólastjórnenda nr. 87/2008.

Mennta- og menningarmálaráðuneytið. (2011). Aðalnámsskrá framhaldsskóla. Reykjavík:

Mennta- og menningarmálaráðuneytið.

Mennta- og menningarmálaráðuneytið. (2019). Menntaskóli í tónlist – ytra mat á haustönn 2018. Reykjavík: Mennta- og menningarmálaráðuneytið.

Menntaskóli í tónlist. (2018). Skólanámsskrá. Reykjavík: Menntaskóli í tónlist.